

Tanári mesterképzés – levelező, 2018.

A tanárképzés célja:

Olyan tanárok képzése, akik széles körű szaktudományos, pedagógiai, pszichológiai és általános műveltséggel, elméleti és gyakorlati tudással, készséggel és képességgel rendelkeznek. Felkészültek a Nemzeti alaptantervben, a fejlesztési területek, nevelési célok alapján meghatározott köznevelési feladatokra és az oktatói-nevelői munka értékeinek, a közműveltségi tartalmak közvetítésére, a tudásépítésre, a kulcskompetenciák fejlesztésére és érvényesítésére.

Felkészültek továbbá arra, hogy az iskolai nevelés-oktatás, köznevelési törvényben meghatározott szakaszaiban, a köznevelési rendszer intézményeiben a Nemzeti alaptanterven alapuló és jóváhagyott kerettantervek műveltségi területein, valamint az iskolarendszeren kívüli képzésben, felnőttoktatásban a szaktudományos, szakterületi felkészültségüknek megfelelő területen szakrendszerű oktatást és az intézményben pedagógiai munkát végezzenek, továbbá megszerzett tudásuk, gyakorlatuk alapján, alkotó módon, részt vegyenek oktatásfejlesztési programokban.

Képesek szakterületi felkészültségük pedagógiai alkalmazására, a tanulók megismerésére, személyiségük fejlesztésére, tanórai és tanórán, iskolán kívüli munkájuk differenciált irányítására, hatékony pedagógiai módszerek, eljárások alkalmazására; rendelkeznek a neveléssel kapcsolatos pályaválasztási, gyermek- és ifjúságvédelmi, szociális és nevelési tanácsadói feladatok ellátásához, illetve ezek és a kultúrák közvetítés intézményeivel való együttműködéshez szükséges alapismeretekkel. Érett autonóm, kialakult értékrendjükben az általános emberi, az európai és a nemzeti értékeket felvállaló, közvetíteni tudó, együttműködésre és önfejlesztésre képes, kreatív személyiségek.

A mesterfokozat birtokában felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

Hatályos jogszabályok: 8/2013. (I.30.) EMMI rendelet, 283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet

A tanárképzésben szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mesterfokozat (magister, Master, rövidítése: MA)
- szakképzettség: okleveles tanár
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: teacher of...
- Az oklevél Master of Education címet tanúsít, rövidített jelölése: MEd
- képzési terület: pedagógusképzés

Idegennyelvi követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) hivatalos nyelveiből legalább egy, államilag elismert középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

A tanárképzés szerkezete újabb oklevelet adó képzésben

Az osztatlan tanári szak képzési és kimeneti követelményei által meghatározottak szerint, bizonyos előtanulmányokat követően - *tanítói, tanári, egyetemi vagy mesterképzési szintű oklevél birtokában*-, **újabb oklevelet adó tanárképzésben, egy tanári szakképzettség** az alábbiak szerint szerezhető:

- **általános iskolai tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben** valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti **főiskolai szintű tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben** egy szakon: **2 félév, 60 kredit; (15 kredit tanári felkészítés és 45 kredit szakterületi ismeret)**
- az 1993. évi felsőoktatási törvény szerinti **egyetemi szintű** vagy **főiskolai szintű**, illetve a **mesterfokozatú tanári szakképzettséget követően, újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben** egy szakon: **4 félév, 120 kredit; (20 kredit tanári felkészítés és 100 kredit szakterületi ismeret)**
- **tanító szakképzettség birtokában**, ha a **tanári szakképzettség szakterületi ismerete 100 kredit**, akkor a képzési idő egy szakon: **4 félév 120 kredit; (30 kredit tanári felkészítés és 90 kredit szakterületi ismeret)** ha a **tanári szakképzettség szakterületi ismerete 130 kredit**, akkor a képzési idő egy szakon: **5 félév, 150 kredit; (30 kredit tanári felkészítés és 120 kredit szakterületi ismeret)**
- a tanárszak szerinti **nem tanári szakon szerzett mesterfokozatot követő** képzésben egy szakon: **2 félév, 60 kredit; (60 kredit tanári felkészítés és 0 kredit szakterületi ismeret)**

A tanári mesterképzés fő képzési részei:

- szakképzettségnek megfelelő *szakterületi ismeretek*,
- *a tanári felkészítés* .

A tanári felkészítés része:

- **A *szakmódszertani képzés*, mely** magába foglalja *a* szaktudományok társadalmi hasznosulásának, ezen belül a köznevelésben való hatékony, eredményes felhasználásának elméleti, tartalmi és gyakorlati eszközeit, amelyek lehetővé teszik a köznevelési rendszer tartalmi követelményeiben meghatározott feladatok és értékek, fejlesztési területek, nevelési célok, valamint az egész életen át való tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztését. A szakmódszertani képzés magába foglalja továbbá a tanárszak szerinti műveltségi terület, a szaktárgy tartalmi, elméleti témaköreit, a tananyag-struktúra ismeretét, a szaktárgy tanításának sajátos módszereit, eszközeit, mérési és értékelési eljárásait, a képesség- és készségfejlesztés, a tanulási motivációk lehetőségeit és módszereit, valamint a tananyag gyakorlati alkalmazásának módjait, az adott szakot a rokon szakok, tantárgyak, illetve műveltségterületek vagy szakmacsoportok rendszerében átfogóan, integráltan elhelyező ismeretköröket, valamint a szakmai gyakorlatokon, az összefüggő iskolai gyakorlaton szerzett tapasztalatok feldolgozását.
- **Az *iskolai gyakorlatok*** magukba foglalják az általános tanári és az adott tanári szakképzettséghez, a tanári szerepkörökhöz kapcsolódó gyakorlati ismeretek szerzését, képességek, attitűdök megismerését, gyakorlását, a munkahely világával (iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkal való kommunikáció, tanulókkal való egyéni foglalkozás,

együttműködés) való ismerkedést, alapképzés szerzését a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok értékelésében, a szakmai fejlesztésekben.

Az iskolai gyakorlatok formái:

a) csoportos tanítási gyakorlat:

- a **két féléves** diszciplináris képzésre épülő tanárképzésben részt vevő hallgatók csoportos (tanítási) gyakorlata szakképzettségként 30 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 15 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.
- általános iskolai, középiskolai, vagy mesterfokozatú tanári szakképzettséget követően **négy féléves** újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló tanárképzésben résztvevő hallgatók esetében az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat 20 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 10 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát a képzés szerint az 5-8. vagy a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.
- általános iskolai tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a **két féléves** középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat szakképzettségként 20 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 10 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.
- Tanítói szakképzettségre épülő levelező munkarendű, **négy és öt féléves** általános iskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat időtartama 20 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 10 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát az 5-8. évfolyamon köteles elvégezni.

b) az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat a képzésben szerzett elméleti ismeretekre és gyakorlati tapasztalatokra épülő, gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző

szakember folyamatos irányítása mellett köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben végzett gyakorlat. Az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátítása, illetve az iskolát körülvevő társadalmi, jogszabályi környezet, valamint a köznevelési intézményrendszer megismerése.

Területei: a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek, a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek, az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése.

- **két féléves** diszciplináris képzésre épülő tanárképzésben részt vevő hallgatók összefüggő egyéni iskolai gyakorlatának ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.
- általános iskolai, középiskolai, vagy mesterfokozatú tanári szakképzettséget követően **négy féléves** újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló tanárképzésben az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje **4 hét, mely idő alatt 20 órát** önállóan kell megtartani. A hallgató a tanítási gyakorlatát a képzés szerint az 5-8. vagy a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.
- általános iskolai tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a **két féléves** középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje **4 hét, mely idő alatt 20 órát** önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.
- Tanítói szakképzettségre épülő levelező munkarendű **négy és öt féléves** általános iskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje **4 hét, mely idő alatt 20 órát** önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot az 5-8. évfolyamon köteles elvégezni.

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat során a hallgató a gyakorlatvezető mentor és a gyakorlatvezető oktatók (tanárképző szakemberek) felügyelete mellett elkészíti a – tanulók megismerése terén végzett munkáját, tanári gyakorlatának eredményességét adatokkal alátámasztó, a saját gyakorlati fejlődését dokumentáló – portfóliót, amely a tanári záróvizsga részét képezi. A gyakorlat során minden hallgatónak kötelezően rész kell vennie valamilyen formában speciális nevelési igényű (SNI) tanulóval való foglalkozáson. A hallgató az intézményben folytatott összefüggő egyéni iskolai gyakorlat kapott, illetve vállalt feladatait megoldja, dokumentálja, (ön)reflektív értelmezi, elemzi, értékeli. A hallgató az összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot kísérő szeminárium kapott, illetve vállalt feladatait teljesíti, a felmerülő problémákra megoldásokat keres, ezeket dokumentálja, (ön)reflektív értelmezi, elemzi, értékeli.

Záróvizsga

Közismereti tanárszakok esetében a tanári záróvizsga:

a) a tanári szakdolgozati portfólió bemutatása és védeése, amely a portfólió koncepciójának bemutatásán túl a bírálók által előzetesen megadott kérdésekre adott válaszok kifejtéséből, a bírálatokhoz kapcsolódó esetleges észrevételek megfogalmazásából és a bizottság esetleges további kérdéseinek megválaszolásából áll.

b) komplex szóbeli vizsga, amelyben a hallgató tanúsítja, hogy képes a képzés különböző területein elsajátított tudás integrálására, a szaktárgyi-diszciplináris tudás iskolai gyakorlatban való alkalmazására, alkotó módon történő felhasználására. Az egyes komplex **témakörökre való felkészülésnél** a vonatkozó szakirodalom, a saját tanulási tapasztalatok témához illeszkedő, rendszerezett feldolgozására és az iskolai gyakorlatok tapasztalatainak strukturált elemzésére kerül sor. A tanárjelölt felhasználhatja a komplex **témakörökhöz** kapcsolódó mondanivalójának alátámasztására az iskolai gyakorlatok során elkészített saját dokumentumait is. A komplex szóbeli vizsga követelményeit (témakörök, kötelező szakirodalom) a TK fogadja el, és ezeket a követelményeket a vizsgát megelőzően legalább 3 hónappal az Egyetem honlapján és a karon szokásos módon közzé kell tenni.

A tanári záróvizsgára bocsátás feltételei

A hallgató tanulmányait a tanári mesterképzésben **záróvizsgával** fejezi be. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek, képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

A végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése tanúsítja a választott szakképzettségenként letett szakterületi zárószigorlatot (kivéve a diszciplináris mesterképzésre épülő két féléves képzést), a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelmények – a nyelvvizsga és a portfólió kivételével – a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését.

Oklevél

Közismereti tanárszakokon levelező munkarendben a záróvizsga összesített érdemjegyét az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembevételével):

- a) a tanári szakdolgozati portfólióra kapott konzulensi és opponensi bírálati érdemjegyek, valamint a tanári szakdolgozati portfólió bemutatására és védeésére kapott érdemjegy átlaga (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság);
 - b) a komplex szóbeli vizsgára adott érdemjegy (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság);
- A záróvizsga összesített érdemjegyét a **két** érdemjegy két tizedes jegyig kerekített számtani átlaga adja:

Σérdemjegyek a) b)

2

Amennyiben a záróvizsga bármely részjegye elégtelen, a záróvizsga érdemjegye is elégtelen. Ebben az esetben a hallgatónak egy következő vizsgaidőszakban új záróvizsga jelentkezést

kell benyújtania, és a sikertelen vizsgarészt kell megismételnie. Abban az esetben, ha a hallgatónak a tanári szakdolgozati portfólióra, vagy a szakdolgozatra kapott érdemjegye elégtelen, adott vizsgaidőszakban a komplex szóbeli vizsgát nem teljesítheti.

Az oklevél kiadásának feltételei:

- a záróvizsga sikeres letétele, valamint
- a jogszabályok által előírt nyelvvizsga-követelmények igazolása.